

Závěrečná zpráva Světového kosmického týdne 2008: Česká republika na prvním místě

Kancelář Organizace spojených národů ve Vídni vydala v minulých dnech Závěrečnou zprávu o Světovém kosmickém týdnu (World Space Week, WSW) za rok 2008. Těší nás, že se Česká republika mezi 63 zeměmi celého světa, které se každoroční oslavy kosmonautiky zúčastnily, umístila v počtu uspořádaných akcí na prvním místě.

Česká kosmická kancelář, národní koordinátor programu Světového kosmického týdne, děkuje všem organizacím, školám, klubům i jednotlivcům, bez jejichž výrazného přispění by se program, zaměřený na připomenutí celosvětového významu kosmonautiky, nemohl v České republice v takto širokém rozsahu uskutečnit.

[DOKONČENÍ NA STRANĚ 2]

5 countries with the greatest number of programs

Czech Republic	105
Romania	79
Turkey	65
USA	60
Pakistan	23

KOSMICKÝ KURÝR - OBSAH ČÍSLA:

Závěrečná zpráva Světového kosmického týdne 2008	1
Sympóziu „Small Satellite Programmes for Sustainable Development“	3
Trvale otevřená výzva pro vědecké projektové záměry v programu ELIPS-3 ...	4
3rd European Conference for AeroSpace Sciences (EUCASS)	5
Nový webový portál „ARTES integrated and telecom applications“	5

Kosmický kurýr

Elektronický měsíční zpravodaj vydávaný Czech Space Office.

Je distribuován ZDARMA.

K odběru se lze přihlásit na e-mailové adrese
info@czechspace.cz.

Na stejné adrese se také lze z předplatitelské databáze odhlásit.

Zodpovědný redaktor:
Ing. Tomáš Příbyl.

[POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY 1]

V roce 2008, kdy si Česká republika připomněla dvě významné události své kosmické historie (30. výročí startu prvního československého kosmonauta Vladimíra Remka a 30. výročí vypuštění první československé družice MAGION) se do programu kosmického týdne nejvýznamněji zapojily:

Hvězdárna a planetárium M.Koperníka Brno, Hvězdárna a planetárium České Budějovice, Hvězdárna a planetárium Hradec Králové, Hvězdárna lázeňského města Karlovy Vary, Hvězdárna barona Artura Krause Pardubice, Hvězdárna v Úpici, Hvězdárna Valašské Meziříčí, Hvězdárna Domu kultury Uherský Brod, Hvězdárna Vsetín, Hvězdárna Žebrák, Gymnázium Teplice, ZŠ Pardubice-Pardubičky, 1. ZŠ Kadaň, ZŠ Hustopeče nad Bečvou, ZŠ UNESCO Uherské Hradiště, ZŠ Vidče, ZŠ Zubří, webový portál Astro.cz, webový portál Kosmo.cz, Česká kosmická kancelář, Česká astronomická společnost, Astronomická společnost Pardubice, KOSMO KLUB o.s., KOSMOS-NEWS o.s., Akademie věd ČR, Zoologická zahrada Dvůr Králové nad Labem, Česká televize, Český rozhlas – Leonardo, Český rozhlas - Rádio Česko, Český rozhlas 1 – Radiožurnál, Český rozhlas 2 – Praha, Český rozhlas Hradec Králové, Český rozhlas Pardubice, Rádio Hey Profil, Dětská tisková agentura Domino, Hradecký deník, Pardubický deník, Valašský deník, MF DNES a Tchnet - iDNES.cz.

V Česku proběhlo 63 přednášek, besed, seminářů, výstav a dalších pořadů věnovaných kosmonautice, astronomii a dalším moderním vědním oborům majícím vztah k vesmíru, včetně pozorování přeletů Mezinárodní kosmické stanice, družic a dalších kosmických objektů. Uskutečnil se křest knihy „Půlstoletí kosmonautiky“ autorů Karla Pacnera a Antonína Vítka, bylo odvysíláno 23 rozhlasových a televizních pořadů, rozhovorů a informačních spotů a byla vydána Tisková zpráva České kosmické kanceláře. Na školách se uskutečnilo 17 výstav, besed a komponovaných pořadů o kosmonautice. Celkem se tedy v průběhu Světového kosmického týdne 2008 uskutečnilo v České republice 105 akcí, kterých se osobně zúčastnilo téměř 5 tisíc návštěvníků a mnoho desítek tisíc dalších si informace vyslechlo v rozhlasových relacích, televizním pořadu nebo přečetlo v denním tisku či na webových stránkách spolupracujících organizací.

I v letošním roce se Česká republika přihlásila k tradici Světového kosmického týdne. Hlavní událostí, na kterou se bude v programu asi nejvíce vzpomínat, je 40. výročí přistání prvních lidí na Měsíci (20. července 1969, Apollo 11). Ale mimo pozornost nezůstanou jistě ani dvě významné domácí české události – přesně ve dnech, ve kterých probíhá každoročně Světový kosmický týden (tedy 4. - 10. října) bude Praha hostit téměř 80 kosmonautů z celého světa – účastníků XXII. světového kongresu Asociace kosmických cestovatelů (The Association of Space Explorers, ASE). A o pár dní později, 14. října 2009 si připomeneme 40. výročí startu prvních československých vědeckých přístrojů do vesmíru – byly to fotometr pro měření měkkého rentgenového záření Slunce a optický sluneční fotometr (přístroje k měření světelného toku, jasu, teploty a barvy světla) na palubě družice Interkosmos-1.

Kompletní Závěrečnou zprávu WSW2008 si můžete stáhnout z <http://www.worldspaceweek.org/ST-SPACE-44.pdf>

Sympóziium „Small Satellite Programmes for Sustainable Development“

Organizace spojených národů OSN, Vláda Republiky Rakousko a Evropská kosmická agentura ESA společně organizují sympozium na téma „Small Satellite Programmes for Sustainable Development“. Sympozium se bude konat ve dnech 8. až 11. září 2009 v rakouském Štýrském Hradci v Institutu kosmického výzkumu Rakouské akademie věd.

Hlavním cílem sympozia je přehled výhod a využití nahromaděných zkušeností získaných při vývoji malých družic za účelem vytváření národních programů vývoje malých družic. Specifické cíle sympozia jsou:

- podpora pokračujících národních, regionálních a globálních iniciativ souvisejících s demonstrací schopností technologie malých družic jako prostředku k řešení konkrétních otázek rozvoje;
- podpora mezinárodní spolupráce pro vývoj kosmických technologií mezi státy na všech úrovních rozvoje;
- pomoc státům, které chtějí rozvíjet a používat technologie malých družic;
- přispět k rozvoji domácích kapacit v oblasti technologií malých družic.

Konečná podoba programu bude zveřejněna na internetových stránkách Office for Outer Space Affairs (<http://www.unoosa.org>).

Kompletně vyplněnou přihlášku na sympozium je nutné odeslat nejpozději do 6. července 2009. Pro další informace a k odeslání přihlášky využijte následujícího spojení:

Office for Outer Space Affairs
United Nations Office at Vienna
Vienna International Centre
P.O. BOX 500
A-1400 Vienna, AUSTRIA
Fax: (+43-1) 26060-5830
Phone: (+43-1) 26060-4948
E-mail: unpsa@unvienna.org

Trvale otevřená výzva pro vědecké projektové záměry v rámci programu ELIPS-3

Evropská kosmická agentura ESA má trvale otevřenou výzvu CORA (Continuously Open Research Announcement) pro podávání vědeckých projektových záměrů využívajících parabolických letů, drop towers a vědecké pozemní vybavení. Výzva CORA je součástí volitelného programu ELIPS Period 3, do něhož jsou zapojeny tyto členské státy ESA – Belgie, Česká republika, Dánsko, Francie, Holandsko, Irsko, Itálie, Německo, Norsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Kanada, která má v ESA zvláštní status spolupracujícího státu. Finanční závazek České republiky v programu ELIPS-3 do roku 2012 je v minimální výši 2,77 milionů euro. Celkový rozpočet na program ELIPS-3 schválený Ministerskou radou ESA v listopadu 2008 je 284,83 milionů euro.

Zájemci z řad českých firem, vědeckých institucí a vysokých škol se tak mohou, se svými experimenty, účastnit parabolických letů ESA, shozů v drop tower a využívat příslušná vědecká pozemní zařízení. V letech 2010 až 2012 se uskuteční celkem šest letových kampaní s frekvencí dvě kampaně ročně. Parabolické lety pod hlavičkou ESA se provádějí v upraveném dopravním letadle Airbus A-300 „Zero-G“ provozovaném francouzskou společností Novespace. Stav beztlíže, přesněji mikrogravitace je při jedné provedené parabole navozen na 20 až 22 sekund.

Dalším způsobem jak uměle navodit stav mikrogravitace je shoz experimentu ve speciálním kontejneru z vysoké věže – drop tower. ESA využívá drop tower ZARM (Zentrum für Angewandte Raumfahrt Microgravitation) v německých Brémách, kde je možno navodit stav mikrogravitace na dobu 4,7 sekund nebo 9,3 sekund dle použitého způsobu provedení experimentu. Po dobu trvání programu ELIPS-3 by se mělo uskutečnit přibližně 200 shozů (maximálně 3 shozy denně). Poslední možností pro zapojení do výzvy CORA je využití vědeckého pozemního vybavení GBS (Ground-Based Facilities) pro fyziologický, lékařský, biologický, materiálový a základní fyzikální výzkum a experimenty.

Pro zapojení do výzvy CORA je nutno dodat projektový záměr na uskutečnění experimentu. Došlé projektové záměry jsou následně hodnoceny dle pěti kritérií:

- řešení základních cílů CORA a ospravedlnění nutnosti uskutečnění experimentu ve stavu simulujícím kosmické podmínky;
- vědecké a technické aspekty;
- kvalifikace koordinátora a jeho partnerů související s úkoly a přidanou vědeckou hodnotou konsorcia a mezinárodního přístupu;
- management;
- mobilizace zdrojů.

Každé z pěti kritérií může při hodnocení nabýt hodnoty 1 až 5 (vynikající), přičemž pro přijetí návrhu musí kritéria 1, 3, 4 a 5 dosáhnout tří bodů a kritérium 2 čtyř bodů. Váha všech pěti kritérií je stejná, celková hranice pro přijetí je 19 bodů.

3rd European Conference for AeroSpace Sciences (EUCASS)

Třetí evropská odborná konference AeroSpace - 3rd European Conference for AeroSpace Sciences – se koná ve dnech 6. až 9. července 2009 ve Versailles (Francie). Tato konference se koná po úspěšných akcích v Moskvě (2005) a Bruselu (2007), které představily cca 350 vědeckých či technických prezentací s účastí 500 posluchačů.

Tématy konference jsou: System integration; Flight physics; Flight dynamics and GNC; Structures and materials; Propulsions physics.

Více informací naleznete na webu <http://www.eucass2009.com/>

Nový webový portál „ARTES integrated and telecom applications“

Sedmnáctého června 2009 byl spuštěn provoz nového webového portálu, který je věnován výlučně integrovaným a telekomunikačním aplikacím. Portál bude hlavním informačním místem o „aplikačních“ aktivitách prováděných v elementech ARTES 20 (Integrated Applications Promotion, IAP) a ARTES 3-4.

Portál je uspořádán kolem hlavních témat, kterými jsou: Zdraví (Health), Bezpečnost (Safety), Doprava (Transport), Energie (Energy) a Rozvojové země (Development). Ostatní aktivity, které nezapadají do těchto oblastí jsou spojeny do skupiny „More activities“. Všechny zprávy, akce, tendry (Invitations To Tender, ITT) a informace o probíhajících aktivitách jsou uspořádány podle zmíněných oblastí.

Důležitým prvkem portálu je mimo jiné odkaz na „ARTES 20 IAP Communities portal“, který je místem pro diskuze a výměnu informací mezi členy komunit (communities). Tyto komunity jsou tvořeny zájmovými skupinami, které se zformovaly kolem konkrétního téma nebo projektu. Součástí portálu je i veřejná oblast, ve které jsou zveřejňovány zprávy pro širokou veřejnost, informace o konaných akcích a také dokumenty ke stažení vytvořené komunitou.

Jakýkoli návštěvník „TIA Applications portal“ se také může pomocí online formuláře zeptat na cokoli, co se týká aktivit v rámci témat anebo komunit.

Webová adresa portálu je <http://iap.esa.int>